

Sygn. akt I UK 56/15

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska

w sprawie z odwołania K. Spółki Akcyjnej w K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Kielcach
z udziałem zainteresowanego P. B.
o ustalenie nieistnienia obowiązku ubezpieczenia społecznego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 25 listopada 2015 r.,
skargi kasacyjnej K. Spółki Akcyjnej w K. od wyroku Sądu Apelacyjnego w
Krakowie
z dnia 24 września 2014 r., sygn. akt III AUa 104/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 24 września 2014 r. Sąd Apelacyjny w Krakowie w sprawie z odwołania K. S.A. w Kielcach od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Kielcach, stwierdzającej, że P.B. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy cywilnoprawnej „kontrakt – umowa o profesjonalne uprawianie piłki nożnej” u płatnika składek K. S.A. w K. podlega ubezpieczeniom emerytalnym, rentowym i wypadkowemu w okresie od dnia 1 lipca 2009 r. do dnia 31 stycznia 2011 r., przy udziale zainteresowanego P. B., oddalił apelację odwołującą się.

W skardze kasacyjnej odwołująca się spółka zarzuciła błędną wykładnię art. 9 ust. 2 oraz art. 6 ust. 1 pkt 2, 4-6 i 10 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o

systemie ubezpieczeń społecznych (w brzmieniu obowiązującym w spornym okresie) oraz niewłaściwe zastosowanie art. 20 i 22 Konstytucji RP.

Jako przyczynę uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazała na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, czy: „jeżeli zainteresowany był zgłoszony do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą w oparciu o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji Działalności Gospodarczej RP i w ramach tej działalności odprowadzał obowiązkowe składki ubezpieczeniowe do organu rentowego, a także w ramach pozarolniczej działalności gospodarczej dokonywał rozliczeń ze skarżącą (K. S.A.), wystawiając jej faktury VAT za wykonywane usługi sportowe to, czy równocześnie powinien zostać objęty obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym z tytułu kontraktu – umowy o profesjonalne uprawianie piłki nożnej, do której stosuje się przepisy dotyczące umowy zlecenia nawet wówczas, gdy organ rentowy nie wydał względem zainteresowanego decyzji wyłączających go z ubezpieczeń z tytułu prowadzonej przez niego pozarolniczej działalności gospodarczej”. Wskazała, że w jej ocenie „z treści art. 9 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wynika, że zarówno wykonywanie pracy na podstawie umowy cywilnoprawnej, np. kontraktu – umowy o profesjonalne uprawianie piłki nożnej, jak i prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej stanowi tytuł do podlegania obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu jednakże w razie zbiegu obydwu tytułów do podlegania ubezpieczeniom dana osoba jest objęta obowiązkowo ubezpieczeniami z tego tytułu, który powstał najwcześniej. Może ona dobrowolnie, na swój wniosek być objęta ubezpieczeniami emerytalnymi i rentowymi, także z drugiego tytułu i zmienić tytuł ubezpieczeń. W ocenie skarżącej, zainteresowany wykonując pozarolniczą działalność gospodarczą jednocześnie złożył dorozumiane oświadczenie, iż to z tego tytułu będzie objęty obowiązkowymi ubezpieczeniami, co miało odzwierciedlenie w comiesięcznym odprowadzaniu przez zainteresowanego składek z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie świadczenia usług sportowych”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania albo gdy skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Jako przyczynę mającą uzasadnić przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania,

Skarżąca wskazała występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. W orzecznictwie Sąd Najwyższego wielokrotnie wskazano, że istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., powinno być sformułowane z uwzględnieniem okoliczności mieszczących się w stanie faktycznym sprawy, wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (por. postanowienie SN z 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109); ma być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny, tak aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia SN: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179). Przede wszystkim jednak powinno dotyczyć kwestii prawnych budzących rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. „Istotność” zagadnienia prawnego konkretyzuje się w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa i praktyki sądowej. Twierdzenie o występowaniu takiego zagadnienia jest ponadto uzasadnione tylko wtedy, gdy nie było ono rozstrzygane przez Sąd Najwyższy lub gdy istnieją rozbieżne poglądy wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (postanowienia SN: z 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467; z 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468).

Powołane we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej zagadnienie prawne zostało sformułowane w oderwaniu od ustalonego w sprawie stanu faktycznego, z którego wynika, że zainteresowany rozpoczął wykonywanie czynności sportowych jako profesjonalny zawodnik piłki nożnej w klubie sportowym prowadzonym przez skarżącą na podstawie kontraktu – umowy o profesjonalne uprawianie piłki nożnej

zawartego w dniu 1 lipca 2009 r., a w dniu 15 września 2009 r. został wpisany do ewidencji działalności gospodarczej w zakresie „pozostała działalność związana ze sportem”, przy czym jako datę rozpoczęcia działalności podano dzień 1 października 2009 r. Po dokonaniu wpisu do ewidencji zainteresowany nie rozpoczął wykonywania jakichkolwiek innych usług sportowych poza dotychczas świadczonymi na rzecz skarżącej, jak też nie doszło do faktycznej zmiany zakresu i sposobu świadczenia przez niego usług na rzecz skarżącej. W takich okolicznościach Sąd II instancji stwierdził, że zainteresowany, który świadczył usługi wyłącznie na rzecz skarżącej na podstawie kontraktu z dnia 1 lipca 2009 r., nie mógł zostać uznany za osobę wykonującą pozarolniczą działalność gospodarczą w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 584), a w konsekwencji nie doszło go zbiegu tytułów ubezpieczenia.

Zagadnienie prawne wskazane w wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej zostało sformułowane przy nieustalonych przez Sąd drugiej instancji założeniach, że zainteresowany wykonywał pozarolniczą działalność gospodarczą oraz że złożył dorozumiane oświadczenie o podleganiu ubezpieczeniu z tego tytułu, co miało mieć odzwierciedlenie w comiesięcznym odprowadzaniu składek z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Z ustaleń wynika, że na tle art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (w brzmieniu tekstu jednolitego: Dz.U. z 2013 r., poz. 1442, przed wejściem w życie ustawy z dnia 23 października 2014 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. z 2014 r., poz. 1831), tytułem ubezpieczenia powstałym najwcześniej był „kontrakt – umowa o profesjonalne uprawianie piłki nożnej” u płatnika składek K. S.A. w K.. Istotą stosunku prawnego ubezpieczenia społecznego jest powstanie tego stosunku z mocy samego prawa niezależnie od woli stron; tym samym zgłoszenie do ubezpieczenia i opłacanie składki przez podmiot nie należący do określonej przez ustawodawcę grupy podmiotów podlegających obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym nie stanowi przesłanki objęcia ubezpieczeniem społecznym z mocy ustawy i stania się jego podmiotem (por. wyroki SN: z 6 grudnia 1990 r., II UR 9/90, OSP 1991 nr 7, poz. 172; z 16 lipca 1998 r., II UKN 145/98, OSP 1991 nr 7, poz. 172; z 29 lipca 1999 r., II UKN

57/99, niepubl.; z 19 lutego 2008 r., II UK 122/07, LEX nr 448905; z 24 lutego 2010 r., II UK 204/09, LEX nr 590241).

Uzasadnia to wniosek, że w sprawie nie zachodzi potrzeba rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy przedstawionego w skardze zagadnienia prawnego, ponieważ jego wyjaśnienie nie miałoby znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy (postanowienia SN: z 26 września 2005 r. II PK 98/05, OSNP 2006 nr 15-16, poz. 243; z 27 stycznia 2009 r., II PK 248/08, LEX nr 736732).

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).